

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Полтавський юридичний інститут
Кафедра цивільного, господарського і фінансового права

Завдання для поточного контролю знань студентів
із навчальної дисципліни
«БАНКІВСЬКЕ ПРАВО»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Освітня програма/спеціалізація – «Право»

Статус дисципліни – вибіркова

Завдання для поточного контролю знань студентів із навчальної дисципліни «БАНКІВСЬКЕ ПРАВО» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» освітньої програми «Право» Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Полтава: Полтавський юрид. ін.-т Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. ___ с.

Розробник:

Пашков Віталій Михайлович, професор кафедри цивільного, господарського і фінансового права, доктор юридичних наук, професор

Затверджено на засіданні кафедри цивільного, господарського і фінансового права (протокол № 1 від 11 вересня 2019 р.)

Дата оновлення 27.08.2020 року (протокол № 1 засідання кафедри цивільного, господарського і фінансового права)

Завідувач кафедри _____ І.Є Криницький

Тема 1. Банківське право та банківські правовідносини. Банківська система України, місце Національного банку України в цій системі

1. Коли банк набуває статусу спеціалізованого банку?

- а) за умови проведення спеціальних операцій, передбачених ліцензією НБУ
- б) у разі, якщо більше 50% його активів є активами одного типу
- в) за умови надання ним кредитів на спеціальних (вигідних для клієнта) умовах
- г) за умови надання ним кредитів в іноземній валюті
- д) вірної відповіді немає

2. Клієнт банку це:

- а) будь-яка фізична чи юридична особа, що не користується послугами банку
- б) гроші у національній або іноземній валюті чи їх еквівалент
- в) будь-яка фізична чи юридична особа, що користується послугами банку
- г) територіально відокремлений структурний підрозділ банку, що не здійснює банківську діяльність
- д) вірної відповіді немає

3. Банківська ліцензія це:

- а) документ, який видається Національним банком України на визначених умовах і на підставі якого банки мають право здійснювати банківську діяльність
- б) письмова заява про відмовлення від оплати
- в) грошові знаки деяких країн, що мають режим легітимного обігу на території України згідно із міжнародними договорами з цими країнами
- г) фінансово-економічний стан клієнтів
- д) вірної відповіді немає

4. Вищим органом управління банку є:

- а) ревізійна комісія банку
- б) загальні збори учасників банку
- в) Правління банку
- г) Наглядова рада банку
- д) вірної відповіді немає

5. Офіційний валютний курс це:

- а) курс валюти, офіційно встановлений Національним банком України як уповноваженим органом держави
- б) сплачений та зареєстрований підписаний капітал
- в) юридична особа, яка має спільних з банком власників істотної участі
- г) залишкова вартість активів банку після вирахування всіх його зобов'язань
- д) вірної відповіді немає

6. Якою є банківська система в Україні?

- а) однорівневою
- б) дворівневою
- в) трирівневою
- г) наразі законом не визначено
- д) всі відповіді вірні

7. Який банк є державним?

- а) банк, що здійснює обслуговування органів державної влади
- б) банк, що зареєстрований на території України
- в) банк, 51 відсоток статутного капіталу якого належать державі
- г) банк, сто відсотків статутного капіталу якого належать державі
- д) всі відповіді вірні

8. Які елементи включає в себе банківська система України?

- а) Національний банк України та його територіальні управління
- б) Національний банк України та інші банків
- в) Національний банк України та інші фінансово-кредитні установи
- г) банки, що створені і діють на території України відповідно до законодавства
- д) тільки Національний банк України

9. За яких умов банк набуває статусу банку з іноземним капіталом?

- а) якщо банк, у якому частка капіталу, що належить хоча б одному нерезиденту, перевищує 10 відсотків
- б) якщо банк, у якому частка капіталу, що належить хоча б одному нерезиденту, перевищує 50 відсотків
- в) якщо банк зареєстрований за кордоном
- г) якщо статутний фонд банку сформовано в іноземній валюті
- д) якщо статутний фонд банку сформовано в національній валюті

10. Хто входить до складу банківської холдингової групи?

- а) виключно банки

- б) установи, що надають фінансові послуги
- в) комерційні банки та Національний банк України
- г) щонайменше один банк, і материнська компанія, яка має бути фінансовою установою
- д) виключно фізичні особи

Рекомендовані літературні джерела до теми 1.

1. Костюченко О.А. Банківське право: підручник. 2-ге вид., перер. та допов. К.: Атіка, 2011. 376 с.
2. Покатаєва О.В., Косова Є.В. Фінансове та банківське право: діалектика взаємозв'язку. *Держава та регіони. Серія : Право.* 2015. № 3 (49). С. 31-36.
3. Карманов Є.В. Банківське право України: навч. посіб. Х.: Консул, 2000. 464 с.
4. Орлюк О.П. Теоретичні питання банківського права і банківського законодавства: монографія. К.: Юрінком Інтер. 2003. 104 с.
5. Братко А.Г. Банковское право в России (вопросы теории и практики). М.: Юридическая література, 2003. 848 с.
6. Сторожук І.П. До питання про місце банківського права в системі права України. *Університетські наукові записки.* 2010. № 3(35). С. 127–130.
7. Гетманцев Д.О., Шукліна Н.Г. Банківське право України: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2007. 344 с.
8. Берlach А.І., Тараненко Ю.О. Банківське право України: навч. посіб. для дист. навч. за заг. ред. А.І. Берlachа. К.: Університет «Україна», 2016. 308 с.
9. Банківська система України: монографія / [В.В. Коваленко, О.Г. Коренева, К.Ф. Черкашина, О.В. Крухмаль]. Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2013. 187 с.
10. Безклубий І.А. Банківські правочини: цивільно-правові проблеми: монографія. К.: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2005. 378 с.
11. Регурецька О.В. Банківське право: навч. посіб. К. : КНЕУ, 2010. 268 с.
12. Фомін Г.Ф. Банківське право України: навч. посіб. Х.: ХНУВС 2008. 360 с.
13. Bogdan Derevyanko, Yevhen Zozulia and Liudmyla Rudenko (2017). Money assets of internally displaced persons as financial resources of commercial banks. *Banks and Bank Systems*, 12(4), 211-217.
doi:[10.21511/bbs.12\(4-1\).2017.09](https://doi.org/10.21511/bbs.12(4-1).2017.09)
14. Фінансове право України: навч. посібник (у схемах, таблицях та коментарях) / [К.А. Гурковська, О.Б. Мороз, Ю.С. Назар, Л.М. Сукмановський]. Л.: ЛьвДУВС, 2016. 308 с.

Тема 2. Поняття та правове положення операцій банку. Розрахункові правовідносини

11. Іпотечний кредит це:

- а) вид економічних відносин з приводу надання кредитів під заставу нерухомого майна. Предметом іпотеки при наданні кредиту використовують житлові будинки, квартири, виробничі споруди, магазини, земельні ділянки, що є власністю позичальника
- б) кредит, що надається зазвичай в національній валюті фізичним особам-резидентам України для придбання споживчих товарів тривалого користування та послуг і який повертається в розстрочку, якщо інше не передбачене умовами кредитного договору
- в) іноземні грошові знаки, що застосовуються як засіб платежу на території України
- г) ціна, за якою можна купити або продати валюту однієї країни, що виражена у валюті іншої країни
- д) вірної відповіді немає

12. Резиденти мають формувати статутний капіталу банку у...

- а) національній валюті
- б) іноземній валюті
- в) колективній валюті
- г) всі відповіді вірні
- д) вірної відповіді немає

13. Банківське кредитування – це

- а) банківська операція кредитної установи, що передбачає розміщення залучених грошових коштів клієнтів від свого імені і за свій рахунок на умовах повернення, платності і строковості відповідно до умов договору, який укладається між кредитною установою і позичальником
- б) банківський розрахунковий документ, на підставі якого банки зараховують чи списують відповідні суми за рахунками клієнтів
- в) разове зарахування грошових коштів на банківські рахунки
- г) банківська операція по стягненню грошових коштів з платника на користь одержувача на підставі письмового доручення останнього з наданням відповідних документів
- д) всі відповіді вірні

14. За строками користування банківське кредитування можна класифікувати на...

- а) одночасні, тижневі
- б) короткострокові, середньострокові, довгострокові
- в) майнові, бланкові, гарантійні
- г) разові, договірні, безстрокові
- д) кварталні, річні

15. Кредитний договір – це:

- а) платіжна картка, емітована на ім'я довіреної особи клієнта - юридичної особи або фізичної особи-підприємця
- б) кредитні ресурси, що передаються одними банками іншим банкам на договірних платних засадах
- в) це угода в письмовій формі між кредитором і позичальником, яка визначає взаємні зобов'язання та відповідальність сторін і не може змінюватись в односторонньому порядку без згоди обох сторін
- г) операція, що передбачає угоду між її учасниками про зворотний викуп цінних паперів (валюти або інших цінностей) за наперед обумовленою ціною
- д) всі відповіді вірні

16. Овердрафт – це:

- а) короткостроковий кредит, що надається банком надійному клієнту понад його залишок на поточному рахунку в цьому банку в межах заздалегідь обумовленої суми шляхом дебетування його рахунку
- б) письмова пропозиція продавця, надіслана можливим покупцям
- в) це рахунок, який відкривається підприємствам усіх видів та форм власності для зберігання грошових коштів та здійснення усіх видів банківських операцій відповідно до чинного законодавства
- г) це правила поведінки кредитора і позичальника у процесі здійснення кредитних операцій банку
- д) вірної відповіді немає

17. Факторинг – це:

- а) переказний вексель, що застосовується головним чином у міжнародних розрахунках
- б) купівля-продаж іноземної валюти за національну або інші конвертовані валюти
- в) це переуступка банку неоплачених боргових зобов'язань, що виникають між господарськими суб'єктами в процесі реалізації товарів і послуг, на засадах комерційного кредиту
- г) це послуги, які банк виконує за дорученням та в інтересах третьої особи

д) це фізичні послуги, які банк виконує без доручення але в інтересах юридичної особи

18. Розрахунковий чек – це:

а) це документ, що містить письмове розпорядження власника рахунку (чекодавця) установі банку, яка веде його рахунок, сплатити чекодержателю зазначену в чеку суму коштів

б) система передачі повідомлень між клієнтом та банком у зашифрованому вигляді за допомогою сертифікованих засобів захисту

в) рахунок, з якого протягом всього періоду кредитування здійснюється оплата платіжних документів у межах заздалегідь обумовленої суми

г) сукупність грошових коштів, які є у розпорядженні банку і використовуються ним для здійснення кредитних, інвестиційних та інших активних операцій

г) всі відповіді вірні

19. Авізо – це:

а) банківський розрахунковий документ, на підставі якого банки зараховують чи списують відповідні суми за рахунками клієнтів

б) купівля на первинному ринку цінних паперів з наступним їх продажем інвесторам

в) одна з форм централізації капіталу та основна організаційна форма підприємства, яке утворюється шляхом продажу акцій

г) історично сформована і законодавче закріплена система організації банківської справи в конкретній країні

д) всі відповіді вірні

Рекомендовані літературні джерела до теми 2.

1. Білько О.П., Роженюк О.О. Сучасні тенденції кредитних правовідносин в Україні. *Міжнародний юридичний вісник: актуальні проблеми сучасності (теорія та практика)*. 2017. Вип. 1 (5). С. 235–240.
2. Рябко Л.Г. Правове регулювання кредитних відносин по законодавству України: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук. Х., 2008. 20 с.
3. Андрущенко Г.І. Кредитні відносини у структурі фонду життєвих засобів: соціологічний аспект: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. соціол. наук. К., 2009. 23 с.
4. Селіванова А.О. Банківське право України: навч. посіб. К.: Ін Юре, 2006. 384 с.

5. Безклубий І.А. Банківські правочини: монографія. К.: Вид. Дім “Ін Юре”, 2007. 456 с.
6. Ващенко Ю.В. Банківське право: навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2009. 344 с.
7. Віхров О.П. Організаційно-господарські правовідносини : монографія. К.: Вид. дім “Слово”, 2008. 512 с.
8. Коваленко Д.І. Гроші і кредит: теорія і практика: навч. посіб. К.: Центр учбової літ., 2010. 344 с.
9. Костюченко О.А. Банківське право: підручник. К.: А.С.К., 2009. 544 с.
10. Банківське кредитування в Україні: посткризове перезавантаження: монографія / [С.М. Аржевітін, Т.С. Шемет, Н.В. Циганова та ін.]; за заг. ред. С.М. Аржевітіна. К.: КНЕУ, 2017. 407 с.
11. Регурецька О.В. Банківське право: навч. посіб. К.: КНЕУ, 2010. 268 с.
12. Чернадчук В.Д. Правове регулювання неплатоспроможності банків : навч. посіб. Вид. 2-ге, перероб. та допов. Суми: УАБС НБУ, 2015. 116 с.
13. Чернадчук Т.О. Актуальні питання інформаційних правовідносин у банківській сфері: монографія. Суми: Сум. нац. аграр. ун-т, 2011. 162 с.
14. Прокопенко О.О., Ільчук В.П. Еволюція становлення та розвитку депозитних операцій. *Вісник Чернігівського державного технологічного університету. Серія «Економічні науки». ЧНТУ, 2012.* <https://economic-vistnic.stu.cn.ua/index.pl?task=arcls&id=1176>
15. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 07.12.2000 р. № 2121-III. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>
16. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті: Постанова Правління Національного банку України від 21.01.2004 р. № 22. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0377-04>
17. Цивільний кодекс України від 16.01.2003р. № 435-IV. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
18. Кошонько О.В., Капустяк Ю.І. Перспективи використання безготівкових розрахунків в Україні. *Електронне наукове фахове видання: Глобальні та національні проблеми економіки.* Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського, 2016. Випуск 11. С. 713–718.
19. Тітова Г.О. Поняття, ознаки та види розрахунків у сфері електронної комерції. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України: Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право.* 2019. Випуск 3. С. 57–66.
20. Хірс Я.О. Цивільно-правове регулювання розрахункових відносин за законодавством України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Нац. ун-т ім. Т. Шевченка. К., 2011. 18 с.
21. Проблеми правового регулювання відносин на ринку фінансових послуг в умовах глобалізації : монографія / Чернадчук В.Д., Деревянко Б.В., Старинський М.В., Афанасієв Р.В., Гончарова А.В., Маланчук Т.В., Плотнікова М.В., Швагер О.А.; за заг. ред. В.Д. Чернадчука, М.В. Старинського. Суми : видавничо-виробниче підприємство «Мрія», 2017. 232 с.

22. Чуприна Л.В., Лелюк О.С. Проблеми та перспективи розвитку безготівкових розрахунків в Україні. *Електронний фаховий науково-практичний журнал: Інфраструктура ринку*. 2019. Випуск 32. С. 462–467.
23. Bogdan Derevyanko, Yevhen Zozulia and Liudmyla Rudenko (2017). Money assets of internally displaced persons as financial resources of commercial banks. *Banks and Bank Systems*, 12(4), 211-217.
doi:[10.21511/bbs.12\(4-1\).2017.09](https://doi.org/10.21511/bbs.12(4-1).2017.09)
24. Гроші та кредит: підручник / [Ільчук П., Коць О., Кондрат І., Ярошевич Н.]. Львів: Видавець ПП Сорока Т.Б., 2016. 412 с.

Тема 3. Правове регулювання відносин на ринку цінних паперів

20. Банківські кредити це:

- а) грошова позика, яка надається банком на визначений строк на умовах поворотності та сплати кредитного відсотка
- б) вклади, грошові засоби, що вносяться в банки, за якими банк сплачує відсотки
- в) особа, яка випускає в обіг грошові знаки, цінні папери або платіжно-розрахункові документи
- г) відомості про фінансові показники діяльності банку та його економічний стан
- д) всі відповіді вірні

21. Основним завданням НБУ є...

- а) дотримання стабільності банківської системи
- б) захист інтересів вкладників
- в) підтримання стабільності національної валюти
- г) емісія державних цінних паперів
- д) захист іноземної валюти

22. За характером операцій, що виконують банки, розрізняють...

- а) державні, приватні
- б) універсальні; спеціалізовані
- в) міжнародні
- г) всі відповіді вірні
- д) колективні банки

23. Істотна участь у банку означає володіння...

- а) більше 10% власного капіталу банку

- б) 5% власного капіталу банку
- в) більше 10% відсотків статутного капіталу банку
- г) 1% статутного капіталу банку
- д) всі відповіді вірні

24. Які види операцій на валютних ринках відносяться до поточних?

- а) форвардні
- б) ф'ючерсні
- в) «Своп»
- г) «Спот»
- д) опціонні

25. Валютна інтервенція – це ...

- а) заходи держави щодо регулювання курсу національної валюти
- б) втручання центрального банку країни в операції на валютному ринку з метою впливу на курс національної валюти
- в) офіційне зменшення курсу національної валюти
- г) офіційне збільшення курсу національної валюти
- д) здатність національної валюти вільно обмінюватись на валюти інших країн

26. Термінові види валютних операцій включають ...

- а) валютний опціон
- б) «Тод»
- в) «Том»
- г) «Спот»
- д) хеджування

Рекомендовані літературні джерела до теми 3.

1. Шаманська О.І., Слободиський С.М. Особливості розвитку ринку цінних паперів в Україні. *Ефективна економіка*. 2017. № 2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5431>
2. Яворська О.С. Правове регулювання обігу цінних паперів: навч. посіб. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2015. 336 с.
3. Правове регулювання ринку цінних паперів: навч. посіб. / [К.В. Муравйов, О.В. Субочев, В.В. Токар]. К.: «Центр учбової літератури», 2012. 272 с.
4. Мацук З.А. Фінансові послуги на ринку цінних паперів України: теорія та практика : монографія. Київ: КНЕУ. 2018. 367 с.
5. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23.02.2006 № 3480-IV. URL: <http://www.zakon1rada.gov.ua>

6. Опарін В., Федосов В., Львовчкін С. Фінансова інфраструктура України: стан, проблеми та її взаємозв'язок із ринком фінансових послуг : монографія; за заг. ред. В. Опаріна, В. Федосова. К.: КНЕУ, 2016, 347 с.
7. Рекуненко І.І. Інфраструктура фінансового ринку України: сучасний стан та перспективи розвитку: монографія. Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2013. 411 с.
8. Мацук З.А. Теоретичні засади дослідження меж правового регламентування діяльності на ринку цінних паперів. *Ефективна економіка*. 2018. № 11. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=6658>
9. Лютий І.О., Юрчук О.М.. Банківські інститути в умовах глобалізації ринку фінансових послуг: монографія. К.: Знання, 2011. 357 с.
10. Паєнтко Т.В. Інституціоналізація фіскального регулювання фінансових потоків: монографія. К.: «ДКС центр», 2013. 294 с.
11. Проблеми правового регулювання відносин на ринку фінансових послуг в умовах глобалізації : монографія / Чернадчук В.Д., Дерев'янюк Б.В., Старинський М.В., Афанасієв Р.В., Гончарова А.В., Маланчук Т.В., Плотнікова М.В., Швагер О.А.; за заг. ред. В.Д. Чернадчука, М.В. Старинського. Суми : видавничо-виробниче підприємство «Мрія», 2017. 232 с.
12. Руда О.Л. Стан розвитку сучасного ринку цінних паперів в Україні. *Ефективна економіка*. 2017. № 11. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5875>
13. Фондовий ринок України: законодавче регулювання: навч.-метод. посіб. / [Бурмака М.О. (кер. авт. кол.) та ін.; уклад.: Долінський Л.Б. та ін.]. К., 2011. 858 с.
14. Політюк Л.Г., Малишев К.С. Фондовий ринок України: проблеми та перспективи розвитку. *Часопис економічних реформ*. 2011. № 3. С. 65–69.
15. Котова М.В., Задорожнюк В.С. Трансформація фондового ринку України в умовах світової глобалізації *ЕКОНОМІКА: реалії часу*. 2013. № 1(6). С. 153–157.
16. Ніколаєва А.М. Розвиток брокерської та дилерської діяльності на фондовому ринку України *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2011. Вип. 7 (1). С. 85–90.
17. Абакуменко О.В. Розвиток кон'юнктури фінансового ринку України: монографія. Чернігів: Десна, 2013. 464 с.

Тема 4. Правове регулювання кредитних та інвестиційних операцій банків

27. Державний кредит – це ...

- а) грошові заощадження населення
- б) грошові кошти невиробничої сфери
- в) грошові кошти виробничої сфери

- г) сукупність грошових коштів державних цільових фондів
- д) сукупність відносин, у яких держава виступає в ролі позичальника коштів (кредитора)

28. Сукупні інвестиції банку не повинні перевищувати ...

- а) 60% від розміру капіталу
- б) 50% від розміру капіталу
- в) 65% від розміру капіталу
- г) 40% від розміру капіталу
- д) всі відповіді вірні

29. Іпотечні кредити – це кредити під заставу...

- а) нерухомості
- б) рухомого майна
- в) гарантії третьої особи
- г) всі відповіді вірні
- д) вірної відповіді немає

30. Акцепт – це...

- а) гарантія банку
- б) передавальний напис
- в) згода на оплату векселя
- г) всі відповіді вірні
- д) вірної відповіді немає

Рекомендовані літературні джерела до теми 4.

1. Нагорна О.В., Василюшен Ю.В. Інвестиційна діяльність як особлива сфера банківської діяльності. *Ефективна економіка*. 2013. № 7. <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2189>
2. Банківські операції: навч. посіб. / Н.І. Демчук, О.В. Довгаль, Ю.П. Владика. Дніпро: Пороги, 2017. 284 с.
3. Банківська система /навч. посіб. / (Л.І. Катан, Н.І. Демчук, В.Г. Бабенко-Левада, Т.О. Журавльова); за ред. І.М. Мазур. Дніпро: Пороги, 2017. 444 с.
4. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000. № 2121-III: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>
5. Розвиток банківської системи в умовах формування нової архітектури фінансового ринку: монографія / За ред. В.В. Коваленко. Одеса: Видавництво «Атлант», 2012. 765 с.

6. Інвестиційна політика банків: навч. посіб. / [Б. Луців, А. Тимків]. Терноп. нац. екон. ун-т. Т.: ТНЕУ, 2010. 266 с.
7. Майорова Т.В. Інвестиційний процес і фінансово-кредитні важелі його активізації в Україні: монографія. К.: КНЕУ, 2013. 332 с.
8. Реверчук С.К., Кльоба Л.Г., Паласевич М.Б. Управління і регулювання банківською інвестиційною діяльністю: наукова монографія / За ред. д. е. н., проф. С.К. Реверчука. Львів: Тріада плюс, 2007. 352 с.
9. Кльоба Л.Г. Банківська інвестиційна діяльність на ринку цінних паперів *Економіка та держава*. 2016. № 6. С. 20–24.
10. Слободянюк Н.О., Науменко О.Д. Фінансові інвестиції в умовах нестабільності національної економіки. *БІЗНЕСІНФОРМ*. 2017. № 5. С. 177–183.
11. Гришук А.М., Шарко А.Р. Теоретичні основи інвестиційної діяльності банків. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2013. Вип. 23.10. С. 190–195.
12. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 р. № 1560-ХІІ (у редакції від 20.04.2017). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>
13. Постанова Національного Банку України «Про затвердження Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні» від 28.08.2001 р. № 368. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01>
14. Постанова Правління Національного Банку України «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України» від 07.04.2016 р. № 242 (у редакції від 11.01.2017). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0242500-16>
15. Мілаш В.С. Господарське право: навч. посіб. для підготовки до іспитів. 5-те вид., змін. Харків: Право, 2018. 338 с.
16. Інвестиційна діяльність комерційних банків: монографія / [О.І. Лютий, Р.В. Пікус, Н.В. Приказюк, К.І. Старовойт-Білони]. Івано-Франківськ: ПВНЗ «Галицька академія», 2010. 388 с.
17. Скоморович І.Г. Банківські операції: навч. посіб. Львів: Вид-во ПП "Магнолія 2006", 2010. 482 с.
18. Майорова Т., Урванцева С. Підвищення ролі банківського інвестиційного кредиту в інноваційному розвитку економіки України. *Вісник НБУ*, 2014. С. 30–35.
19. Харченко А.Н. Особенности правового регулирования инвестиционной функции банков. *Leges si Viata*. 2019. № 2/2. С. 133–136.
20. Проблеми правового регулювання відносин на ринку фінансових послуг в умовах глобалізації: монографія / Чернадчук В.Д., Деревянко Б.В., Старинський М.В., Афанасієв Р.В., Гончарова А.В., Маланчук Т.В., Плотнікова М.В., Швагер О.А.; за заг. ред. В.Д. Чернадчука, М.В. Старинського. Суми: видавничо-виробниче підприємство «Мрія», 2017. 232 с.
21. Воробйова О.І. Підвищення інвестиційної активності банківських інститутів України. *Науковий вісник: Фінанси, банки, інвестиції*. 2011. № 3. С. 71–75.

22. Подчесова В.Ю., Карась К.В. Дослідження кредитно-інвестиційної діяльності банків України. *Часопис економічних реформ*. 2012. № 4 (8). С. 2–4.
23. Bogdan Derevyanko, Yevhen Zozulia and Liudmyla Rudenko (2017). Money assets of internally displaced persons as financial resources of commercial banks. *Banks and Bank Systems*, 12(4), 211-217. doi:[10.21511/bbs.12\(4-1\).2017.09](https://doi.org/10.21511/bbs.12(4-1).2017.09)
24. Заславська О. Аналіз кредитно-інвестиційної діяльності українських банків. *Аналітично-інформаційний журнал «Схід»*. 2012. № 4 (118). С. 30–35.
25. Мулик І.В. Кредитно-інвестиційна діяльність банків: сутність та значення для економіки України. *Регіональна бізнес-економіка та управління*, 2013, № 3 (39). С. 85–91.
26. Операції комерційних банків: навч. посіб. / [А.О. Єпіфанов, Н.Г. Маслак, І.В. Сало]. Суми: Університетська книга, 2007. 523 с.
27. Ляхова О.О. Шокало Т.П. Кредитно-інвестиційний портфель банків та його вплив на фінансування інвестиційних проектів в Україні. *Економічний часопис-XXI. Гроші, фінанси і кредит*. 2011. № 5–6. С. 58–61.

Тема 5. Правове регулювання валютних операцій банків

31. Операції з вкладення коштів в цінні папери, нерухомість, статутні фонди підприємств та інші об'єкти, ринкова вартість яких здатна зростати і приносити банку дохід – це ...

- а) фінансові операції банку
- б) поточні операції банку
- в) інвестиційні операції банку
- г) всі відповіді вірні
- д) вірної відповіді немає

32. Як називається лізинг, при якому лізингодавець може залучати інвесторів для купівлі об'єкта лізингу?

- а) пайовий
- б) зворотний
- в) оперативний
- г) кримінальний
- д) фінансовий

33. Основним джерелом доходів комерційних банків є:

- а) проценти, які стягуються з заявника кредиту за використання позики

- б) доходи від операцій з цінними паперами
- в) доходи від операцій з іноземною валютою
- г) комісійні
- д) всі відповіді вірні

34. Ощадні (депозитні) сертифікати можуть емітуватися...

- а) банками
- б) кредитними спілками
- в) інвестиційними фондами
- г) фізичними особами
- д) підприємствами

35. Трасант – це особа, яка...

- а) володіє векселем
- б) виписує вексель та дає наказ іншій особі про його оплату
- в) отримує платіж по векселю
- г) гарантує вексель
- д) вірної відповіді немає

36. Индосамент – це:

- а) договір з попередньою оплатою
- б) передатний напис, який ставить платник по векселю на зворотному боці векселя
- в) підпис векселедавця на зворотному боці векселя
- г) особа, яка володіє векселем
- д) передатний напис на векселях, чеках та інших цінних паперах, що підтверджує перехід права на вказані документи до іншої особи

37. Залучені кошти банку – це:

- а) кошти, які банк залучає на вклади і депозити
- б) кошти, які банк залучає шляхом випуску облігацій
- в) кошти, які банк залучає шляхом випуску акцій, і розміщує серед акціонерів банку
- г) ставки позичкового процента
- д) всі відповіді вірні

38. Повторне вкладення коштів у ті напрямки, з яких вони вивільнилися – це:

- а) дохідність облігацій

- б) кредитування
- в) рефінансування
- г) реінвестування
- д) ліквідність

39. Розподіл коштів, що інвестуються між різними об'єктами для зменшення ризику можливих втрат капіталу чи доходів від нього, це:

- а) касово-розрахункове обслуговування
- б) цесія
- в) рефінансування
- г) коефіцієнт
- д) диверсифікація

Рекомендовані літературні джерела до теми 5.

1. Старинський М.В. Валютні відносини: окремі проблеми правового регулювання: монографія. Суми : Мрія, 2014. 207 с.
2. Про валюту і валютні операції Закон України від 21.06.2018 № 2473-VIII– URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19>
3. Владимир О. Особливості регулювання валютних відносин з боку держави та Національного банку України: реалії сьогодення та шляхи оптимізації. *Галицький економічний вісник*. 2010. № 3 (28). С. 174–178.
4. Гарбінська А.В. Система валютних операцій як об'єкт валютного контролю. *Науковий вісник Національного університету ДПС України*. 2009. № 4 (47). С. 212–219.
5. Дзюблюк О.В. Особливості реалізації валютної політики в Україні в умовах світової фінансової кризи. *Банківська справа*. 2010. № 10. С. 55–64.
6. Закоморна Н.І. Особливості формування валютної політики в умовах трансформації економіки. *Вісник Сумського національного аграрного університету*. 2010. № 1. С. 58–64.
7. Зоря О.П., Пухальська А.П. Удосконалення валютних операцій комерційного банку. *Економічний простір*. 2011. № 47. С. 180–185.
8. Філіпенко Т.В. Концептуальні засади валютної політики держави. *Вісник НТУУ «КПІ»*. 2011. № 3 (11). С. 166–171.
9. Бреславська О. Актуальні проблеми курсової політики України. *Вісник Національного банку України*. 2010. № 2. С. 16–20.
10. Ніздельська І. Валютна політика: основні етапи та особливості її реалізації в Україні. *Банківська справа*. 2009. № 4. С. 12–18.
11. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції: навч. посіб. / [Л.Л. Носач, К.Ю. Величко, О.І. Печенка, Ж.С. Зосимова, Н.А. Сокол]. Харків: Видавництво «Форт», 2016. 240 с.

12. Бурковська А.В., Лункіна Т.І. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції в сучасних умовах: навч. посіб. / А.В. Бурковська, Т.І. Лункіна. К.: Центр учбової літератури, 2014. 208 с.
13. Віднійчук-Вірван Л.А. Міжнародні розрахунки і валютні операції: навч. посіб. / Л.А. Віднійчук-Вірван. Львів.: «Магнолія 2006», 2013. 216 с.
14. Ковальчук К.Ф. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції в сучасних умовах: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2013. 150 с.
15. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [Дахно І.І., Барановська В.М., Бовтрук Ю.А. та ін.]; За ред. І.І. Дахна. К.: Центр учбової літератури, 2009. 472 с.
16. Аракчій В.І., Томілін О.О. Міжнародні розрахунки і валютні операції: навч.-метод. посібн. Полтава: ПДАА. 2018. 141 с.
17. Гринько І.М. Міжнародні фінанси: навч. посіб. Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського, 2019. 109 с.
18. Носач Л.Л., Величко К.Ю. Системний вибір оптимальної форми міжнародних розрахунків. Бізнес Інформ. 2016. № 10. С. 39–46.
19. Сотченко Є.В. Удосконалення правового аспекту міжнародних розрахунків в умовах сучасного стану розвитку міжнародного бізнес середовища. Стратегія розвитку України. 2014. № 2. С. 138–147.
20. Бондарчук М.К., Алексєєв І.В., Кльоба Л.Г. Банківська система: навч. посіб. Львів: Ліга-Прес, 2017. 246 с.
21. Вовчак О.Д., Руцишин Н.М., Андрейков Т.Я. Кредит і банківська справа: підручник. К.: Знання, 2008. 564 с.
22. Алексєєв І.В., Бондарчук М.К. Гроші та кредит: навч. посіб. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. 216 с.
23. Економічна безпека та фінансові розслідування: концепти, прагматика, інструментарій забезпечення : колективна монографія / За заг. ред. д.е.н., доц. Вівчар О.І. Тернопіль: Економічна думка, 2019. 395 с.
24. Ковальчук К.Ф. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції : навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2013. 150 с.
25. Гроші та кредит: навч. посіб. / [І.Л. Шевчук, Т.О. Ставерська, О.В. Жилиякова, О.П. Близнюк]. Х.: Видавець Іванченко І.С., 2019. 186 с.

Тема 6. Правові засади банківського регулювання та банківського нагляду

40. Голова НБУ призначається на посаду:

- а) Верховною Радою України
- б) Президентом України
- в) Кабінетом Міністрів України
- г) Радою НБУ
- д) клієнтами банку

41. Голова НБУ несе відповідальність за діяльність банку перед:

- а) банками другого рівня
- б) центральними банками інших країн
- в) населенням
- г) Верховною Радою і Президентом
- д) всі відповіді вірні

42. Головним органом валютного контролю є:

- а) Міністерство фінансів
- б) Уряд України
- в) уповноважені комерційні банки
- г) Національний банк України
- д) валютні біржі

43. Згідно з Законом України «Про Національний банк України» центральному банку заборонено:

- а) надавати кредити на фінансування витрат державного бюджету України
- б) здійснювати операції з нерухомістю
- в) бути акціонером інших банків
- г) всі відповіді вірні
- д) вірної відповіді немає

44. Національний банк України має монопольне право на:

- а) емісію цінних паперів
- б) емісію грошових знаків
- в) видачу кредитів
- г) продаж валюти
- д) всі відповіді вірні

45. Банківські ресурси – це:

- а) сукупність різних за призначенням фондів, які забезпечують самостійність і стабільність банку
- б) сукупність коштів, які акумулюються банком на різних рахунках клієнтів у вигляді депозитів
- в) сукупність коштів, які знаходяться в розпорядженні банку та використовуються ним для здійснення кредитних та інших активних операцій
- г) всі відповіді вірні
- д) вірної відповіді немає

46. Девальвація – це ...

- а) офіційне зниження курсу національної грошової одиниці відносно іноземних валют або міжнародних розрахункових одиниць
- б) офіційне підвищення курсу національної грошової одиниці відносно іноземних валют або міжнародних розрахункових одиниць
- в) регулювання валютного курсу шляхом купівлі-продажу іноземної валюти
- г) всі відповіді вірні
- д) вірної відповіді немає

47. Активні валютні операції – це...

- а) операції, які не спрямовані на використання створених валютних резервів і отримання прибутку від них
- б) операції, які спрямовані на використання створених валютних резервів і отримання прибутку від них
- в) це операції, спрямовані на створення валютних резервів в іноземній валюті шляхом прийняття депозитів в іноземній валюті та валютних цінностях
- г) прийняття вкладів в іноземній валюті та валютних цінностях
- д) отримання міжнародних кредитів, виражених в іноземній валюті

48. Ревальвація – це...

- а) офіційне зниження курсу національної грошової одиниці відносно іноземних валют або міжнародних розрахункових одиниць
- б) грошова позика, яка надається банком на визначений строк на умовах поворотності та сплати кредитного відсотка
- в) офіційне підвищення курсу національної грошової одиниці відносно іноземних валют або міжнародних розрахункових одиниць
- г) всі відповіді вірні
- д) вірної відповіді немає

49. Валютне правопорушення – це...

- а) завжди протиправне діяння, яке порушує вимоги валютного законодавства
- б) завжди будь-яке діяння, яке не порушує вимоги валютного законодавства
- в) криза валютної системи
- г) операції з валютою та валютними цінностями, які здійснюються лише на підставі ліцензії НБУ
- д) вірної відповіді немає

50. Юридична відповідальність у сфері валютного законодавства – це...

- а) застосування до порушника передбачених фізичних санкцій
- б) застосування до порушника передбачених санкцій, норм валютного законодавства, засобів державного впливу, що виражається у формі позбавлення організаційного чи майнового характеру
- в) інструмент центрального банку для регулювання валютного курсу та збереження валютних резервів
- г) всі відповіді вірні
- д) вірної відповіді немає

51. Національний банк України може відкликати ліцензію, якщо:

- а) банк не виконав жодної банківської операції протягом року з дня отримання ліцензії
- б) документи, що подані для отримання ліцензії містять недостовірну інформацію
- в) у разі порушення законодавства та умов ліцензії
- г) всі відповіді вірні
- д) вірної відповіді немає

52. Припинення діяльності двох або більше банків як юридичних осіб та передача всіх майнових прав і зобов'язань цих банків до новоствореного – це:

- а) злиття
- б) приєднання
- в) реорганізація шляхом перетворення
- г) виділення
- д) всі відповіді вірні

53. Яка підстава надання банком інформації центральному органу виконавчої влади, що реалізує податкову політику, щодо наявності банківських рахунків фізичної чи юридичної особи у банку ?

- а) письмова вимога щодо наявності банківських рахунків
- б) наказ територіального управління НБУ
- в) будь-яке повідомлення про необхідність надання такої інформації
- г) рішення (розпорядження) Національного банку України
- д) наказ керівника банку

54. Банківська система – це:

- а) організація, функцією якої є кредитування суб'єктів господарської діяльності та громадян за рахунок отриманих коштів підприємств, організацій, населення й інших кредитних ресурсів
- б) сукупність банківських організацій, які діють на підставі чинних законів згідно з покладеними на них функціями та загальними принципами організації банківської справи
- в) основна ланка кредитної системи країни, до якої входять кредитні установи, які здійснюють різноманітні банківські операції для своїх клієнтів на підставі комерційного розрахунку
- г) сукупність фінансових організацій, які здійснюють різноманітні банківські операції
- д) всі відповіді вірні

Рекомендовані літературні джерела до теми 6.

1. Адамик Б.П. Тенденції регулювання діяльності банків в умовах нестабільності на світових фінансових ринках. *Наука молода*. 2014. № 21. С. 84–87.
2. Банківський нагляд: підручник / [Міщенко В.І., Науменкова С.В.]. К.: ЦНД НБУ, УБС, 2011. 498 с.
3. Банківський нагляд: підручник / [Скаска О.І., Смовженко Т.С., Могильницька М.П. та ін.]; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Т.С. Смовженко. К., 2011. 432 с.
4. Банківська система України: монографія / [В.В. Коваленко, О.Г. Коренєва, К.Ф. Черкашина, О.В. Крухмаль]. Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2013. 187 с.
5. Берлач А.І., Тараненко Ю.О. Банківське право України: навч. посіб. / за заг. ред. А.І. Берлача. К.: Університет «Україна», 2016. 308 с.
6. Бус О. Сутність понять «банківське регулювання», «банківський нагляд» і «банківський контроль». *Вісник Університету банківської справи НБУ*. 2010. Вип. № 7. С. 129–132.
7. Довгань Ж.М. Роль та місце банківського нагляду в забезпеченні фінансової стійкості банківської системи. *Сталий розвиток економіки*. 2011. Вип. № 5. С. 256–259.
8. Закон України «Про банки і банківську діяльність». URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2121-14> (дата звернення 29.12.2016)
9. Закон України «Про Національний банк України». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/679-14> (дата звернення 30.12.2016)
10. Заруцька О.П. Банківський нагляд з використанням структурно-функціонального аналізу: теорія, світовий і вітчизняний досвід: монографія. Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2013. 379 с.

11. Заруцька О.П. Проблематика контролю економічних нормативів у системі банківського нагляду України. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ape_2013_4_25
12. Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні, затверджена Постановою Правління НБУ 28.08.2001р. № 368. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01>
13. Кирилюк Д.К. До питання необхідності розробки та прийняття Банківського кодексу в Україні. *Юридичний журнал*. 2016. № 12. URL.: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=2484>
14. Коваленко М. Удосконалення організаційної структури банківського нагляду в Україні. *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України*. 2012. Вип. № 2. С. 115–122.
15. Машика Ю.В. Механізм функціонування банківського нагляду в Україні та його значення у забезпеченні фінансової стійкості банківської системи. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2010. Вип. № 20.14. С. 233–239.
16. Економічна безпека та фінансові розслідування: концепти, прагматика, інструментарій забезпечення : колективна монографія / За заг. ред. д.е.н., доц. Вівчар О.І. Тернопіль: Економічна думка, 2019. 395 с.
17. Міщенко В., Крилова А. Методологічні засади запровадження макропруденційного регулювання та нагляду. *Вісник Національного банку України*. 2011. Вип. № 3. С. 12–15.
18. Сисоєва Л.Ю., Нагаєвич М.В. Банківський нагляд та банківське регулювання: аналіз теоретичних засад. *Молодіжний науковий вісник УАБС НБУ*. 2012. Вип. № 2. С. 55–64.
19. Скаско О.І. Система контролю банківської діяльності в Україні: теорія та практика: монографія. Львів: «Тріада плюс», 2012. 308 с.
20. Хаб'юк О. Банківське регулювання та нагляд через призму рекомендацій Базельського комітету: монографія. Івано-Франківськ: ОІППО; Прут Принт, 2008. 260 с.
21. Швець Н.Р. Посилення виїзного банківського нагляду в Україні. *Всеукраїнський науково-виробничий журнал «Інноваційна економіка»*. 2013. Вип. № 2. С. 249–253.
22. Щуревич О.І. Банківське регулювання та нагляд як основа стабільності банківської системи. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2014. Вип. 24.7. С. 309–315.